

Förord

C4-sällskapet – tradition och förnyelse

För 25 år sedan bildades C4-sällskapet av några entusiastiska ledningssystembyggare på en bassängkant i Sancta Monica. Det som började som en "galen" idé har under åren utvecklats till en förening med traditioner och många intressanta och livliga sammankomster. Detta jubileum firar vi tyvärr i avsaknaden av en av dess grundare och förste ordförande, allas vår käre Christopher, som hastigt lämnade oss och jordelivet i våras. Vi kommer alla att minnas honom och jag vill i all enkelhet att vi ägnar honom en tanke.

25 år kan tyckas vara en relativt kort tid men i dessa sammanhang är det nog ganska lång tid. Det har hänt mycket inom ledningssystemområdet under dessa år. Frågan är nog ändå om det hänt tillräckligt mycket, speciellt under de senaste tio åren. Försvarsmakten har, tillsammans med övriga spelare, genomfört ett antal stora sk IT-projekt utan att egentligen "få till det". I framtiden kanske inte ens Försvarsmakten är ledande för IT- och ledningssystemutveckling. Omvärlden utvecklas medan Försvarsmakten och dess stödorganisationer mest bara har pratat om saken.

Glädjande nog finns det numera ett intressant beslut om FMLS, som det heter, och det viktiga med detta beslut är att det är fattat på högsta nivå hos berörda myndigheter (ÖB och generaldirektörer) med påföljande åtaganden på lägre ledningsnivåer samt att man har delat ut tydliga mandat för ledning och genomförande.

Kanske kan detta och vårt jubileum utnyttjas som en injektion och inspiration till förnyelse. Läs Lars G:s intressanta betraktelse som inleder denna jubileumsskrift och låt er ryckas med i hans funderingar så kan vi fortsätta att utveckla C4-sällskapet till att bli en reell part i debatter och opinionsbildning.

Välkomna till jubileumsfirandet och nästa epok i C4-sällskapets historia.

Anders Johnson

C4-sällskapets 25-årskris - En orättvis betraktelse?

Befinner sig C4-sällskapet i en existentiell kris? Är det befogat att ställa denna fråga? Jag skall ge några personliga synpunkter på detta tema.

Det påstås vara populärt numera bland pigga tjugofemåringar att ha en kvartssekelkris och fråga efter livets mening. C4-sällskapet borde kanske nu, efter 25 år, ställa sig samma fråga? Efter att ha varit medlem under de senaste sexton av de tjugofem första åren, har jag skaffat mig ett hyggligt bakåtperspektiv, och tror mig också kunna extrapolera bakåt över de nio första åren. Jag stöder mig bland annat på de två föregående jubileumsskrifterna, som innehåller var sin tioårskrönika över sällskapets båda första decennier, skrivna av den förste ordföranden, Christopher Bengtsson.

Låt mig först konstatera att i åtminstone ett avseende lever C4-sällskapet i högönsklig välmåga. Antalet deltagare på arbetsmötena håller sig ganska stabilt i närheten av tjugofyra stycken. Och vi har fortfarande lika trevligt under och efter middagarna på K1-mässen. Vad kan man mer begära? Svaret beror givetvis på vad vi (och sponsorerna) vill ha sällskapet till. Exempelvis att vara ett middagssällskap, ett forum för diskussion av ledningssystem, eller både och? Det rätta svaret måste givetvis vara det senare: både och ! Det är alltså givet att vi borde hålla fanan högt när det gäller den professionella delen av verksamheten, alltså ett gränsöverskridande och öppet utbyte av tankar och idéer inom områdena "Command, Control, Computer, Communication". Denna ambition behöver emellertid inte vara fastlåst i nuvarande form, dvs den som påbjuds av de nuvarande stadgarna.

Att frågan om en existentiell kris kan ställas, motiveras av att en tendens till stagnation har gjort sig gällande i sällskapet. Denna iakttagelse har ställts på sin spets under det senaste året, i och med att intresset för C4-portalen, som har varit tillgänglig för medlemmarna sedan februari 2007, har visat sig vara nära nog obefintligt. Portalen skulle kunna vara ett utmärkt forum för en seriös diskussion om de fyra C:na, om bara medlemmarna utnyttjade verktyget. Jag skall emellertid inte i detta sammanhang utveckla mina synpunkter på portalutnyttjandet, utan vill bara nämna problemet som ett symptom på något mera allmängiltigt, nämligen medlemmarnas genomsnittligt svala intresse för verksamheten som sådan.

Är C4-sällskapet kris en följd av Försvarmaktens kris? När C4-sällskapet startades pågick fortfarande en omfattande utbyggnad av ledningssystem i det svenska försvaret. Frågor om doktrin, strategi och taktik inom ledningsverksamheten på olika nivåer var högaktuella ämnen, som tillmättes stor betydelse. På motsvarande sätt var den svenska försvarsindustrin fullt sysselsatt med att möta huvudkundens krav på ledningsstöd. Denna situation bibehölls i stort sett fram till sekelskiftet, då "de stora svenska ledningssystemprojekten" hade nått stadiet vidmakthållande. Och inga nya projekt i samma storleksklass planerades. Industrins fokus flyttades successivt från den gamla huvudkunden till nya kunder utanför Sverige. Och Försvarmakten stöptes om till leverantör av "internationella insatser". Det är nog ingen orimlig tanke att C4-sällskapet faktiskt har fått delar av sitt existensberättigande naggat i kanten, på grund av den ovan beskrivna processen. Att detta i sin tur återverkar på medlemmarnas intresse är inte så konstigt. Tyvärr är just denna bakgrund till den eventuella 25-årskrisen inget som vi kan göra något åt. Vi måste leva i nuet! En annan effekt, som delvis är kopplad till Försvarmaktens ominriktning, är att många av de medlemmar som kommit in i "fas 3" (se nedan) har bytt arbetsgivare och numera uteslutande arbetar med verksamhet som ligger utanför sällskapet primära intresseområde.

Finns det en inbyggd dynamik, som förklarar hur en förenings grad av livaktighet växlar över tiden? Ja, säkerligen. I vårt fall är det troligt att pionjärtiden (fas 1), när ett antal grundare fortfarande dominerade C4, hade sin speciella karaktär. Medlemsantalet var litet och alla kände varandra sedan tidigare. Intresset och engagemanget var på topp. Dessutom var alla övertygade om att man hade en mission att fylla. Efter några år inträder så fas 2, där flera av grundarna av olika anledningar har övergett C4, men där sällskapet har förstärkts påtagligt av ett antal medlemmar som valdes in relativt tidigt i sällskapet. Jag vill påstå att de medlemmar som varit med om fas 1-2 eller bara fas 2 fortfarande är de som är mest aktiva. Successivt har många valt att kliva av efter sin pensionering, men effekten kvarstår: de tidiga medlemmarna är mest aktiva. Vi är nu sedan länge i fas 3, där intresset tycks ha börjat dala. Jag tror att orsakerna är många och komplexa, och nöjer mig med att konstatera att det avtagande intresset inte är särskilt förvånande, och kanske inte heller så mycket att bekymra sig över. Den beskrivna dynamiken är antagligen ofrånkomlig och den leder till ett slags vägskäl, där medlemmarna antingen kan stå och titta på hur proces-

sen fullbordas, eller också försöka ge sällskapet en livsuppehållande vitamininjektion.

Finns det en lycklig framtid för C4-sällskapet? Jag har ingen patentrösning att föreslå beträffande vitaminsprutan, men hoppas att mitt inlägg kan stimulera till fortsatt diskussion om C4-sällskapets framtid. Mina funderingar är långt ifrån unika. Andra medlemmar har tidigare gett uttryck för liknande tankar. Jag vill passa på tillfället att kasta in en ny brandfackla. Jag är övertygad om att vi borde avskaffa inträdesföredragen, och att medlemskap inte bör villkoras med krav på att man måste bli godkänd i ett test. Företeelsen är desto mera bisarr, som vi aldrig underkänner några aspiranter. Och tur är väl det. Det vore i högsta grad ovärdigt att kasta ut någon som redan kommit innanför dörren. Jag tror att systemet med inträdesföredrag har bidragit till att sällskapet har fastnat i ett slags oinspirerad rutin. Andningshålen har varit temadagarna, där även medlemmar har kunnat komma till tals.

Är föreställningen om C4 som en förening i kris kanske ett misstag? Arbetsmötena är ju fortfarande välbesökta och diskussionen brukar bli livlig. Jag är osäker, men har ändå en bestämd känsla av att det går lite på tomgång numera. En begränsad krets av aktiva medlemmar infinner sig för att träffa dom andra, och för att lyssna på något inträdesföredrag. Det brukar ju vara med ett sådant. Man såg det i kallelsen, men har glömt bort vad det skulle handla om. Men huvudsaken är ju att ... Ja, ni vet vad. Jag skall viligt erkänna att jag själv har denna attityd numera. Kanske inget fel i det?

(Sedan denna artikel skrevs i februari 2008, har antalet registrerade portalanvändare glädjande nog ökat till tjugofem, men fortfarande är vi som skriver på portalen så fåtaliga att vi kan räknas på ena handens fingrar.)

Lars G Nilsson

C4 stipendiater 2003-2007

C4 årsmöte 1992 beslutade att dela ut ett stipendium till elever vid FHS. Stipendiets storlek var 5000 kr och skulle delas ut varje år. Examinationen vid FHS chefskurs sker dock endast vartannat år. FHS begärde därför att stipendiet istället skulle delas vartannat år och då ges till två elever. Från och med 2003 har beloppet höjts till 8000 kr. Följande elever har erhållit stipendiet:

2007 Inget stipendium delades ut

2006 Mj Fredrik Maxén

2005 Mj Niclas Holmquist

2004 Örlkn Anders Jonsson och kn Anders Berell

2003 Örlkn Anders Lundin

PowerPoint-excesser?

"Flerkarriärsystemet"

networks of thought
networks of emotions
networks of power
one network connects them all

NBF

Exempel visböcker som matbok

Arkitektur för System av system idag

Föredrag 2003-2008

Föredrag 2003

Jubileumsföredrag
Svante Bergh, EMW

Etablerad teknik i nya tillämpningar ger nya affärer
Hans Nilsson, Generic Systems AB

Klok design av komplexa informationssystem - Att kombinera gamla sanningar och nytänkande
Jonas Andersson, Syntell AB

Spårbar ledning
Peter Holmström, FMV

En odysse över kravhanteringens historia
Joakim Karlsson, Focal Point AB

Föredrag 2004

NBF eller interoperabilitet ... står Försvarmakten i ett vägskaal?
Mikael Lindberg, HKV KRI LED

Fem-radarn bis
S Ingvar Åkersten

Temadag - Högteknologi i en lågteknologisk miljö

- Varför IT i en miljö där datorer betraktas som det sista man behöver?
Benny Ljus, Räddningsverket
- Där det finns ljus finns det elektricitet - to go
Göran H Johnson och George Falks, IDG Europe
- Ericsson Response - insatser vid kriser och katastrofer i ogästvänlig miljö
Kent Halling, Ericsson

C som i cybernetik och C4, något om information, system och metodutveckling för ledning i NBF

Per-Arne Persson, HKV OPIL Ledsystem

Personal, utbildning och övning i NBF Ledtid i nutid

Henrik Friman, FHS

Från Produkter till Domäner

Lars Svanberg, FMV

Föredrag 2005

C4 på 2000-talet. Begreppen i systemvärlden - systemen i begreppsvärlden
Håkan Enquist, AerotechTelub AB

Den svenska snapsvisans historia på 20 minuter!

Per G Nilsson

Del 2 av föredrag: C4 på 2000-talet. Begreppen i systemvärlden - systemen i begreppsvärlden.

Håkan Enquist, AerotechTelub AB

Duger OODA-loopen i den nya ledningsprocessen?

Mats Olofsson, FHS

IPv4 kontra IPv6

Jan Flodin

Diskussion om Moores lag: "Moore or less – 40 år med "ett skepp kommer lastat"".

Introduktion av Håkan Davidsson

Föredrag 2006

Styrning av IT-relaterade projekt

Christer Danielsson, CEDE Consulting/FHS

Telekrigföring och CNO i lågintensitetskonflikter

C4 stipendiat 2005 Niclas Holmquist

Lethal UAV's a C4ISR Nightmare,
 eller
 Beväpnade UAVer en mardröm för ledningssystemen
 Pär-Åke Anderkrans, Saab Systems

NBF – sluta tvivla. NBF kommer!
 Stefan Ekdahl, FHS

Tillit och tekniska system, ett forskningsprojekt inom Militärteknik
 Per-Arne Persson

9F – en minnesramsa för Ledsyst-utveckling ”av en norrlandsinfanterist i
 SOA-träsket”
 Tryggve Schreiber, Saab Systems

Erfarenheter från forskning med mikrovärldar för design av ledningsrum
 Mats Persson, FHS

Föredrag 2007

Nya och förändrade hot mot samhället - Säkerhet en utopi?
 Lennart Zettergren, Rote Consulting AB

Temadag

- Nästa generations teknik till nästa generations ledningssystem
 Jan-Erik Gustavsson
- Vi har också misslyckats! Varför? Vad har vi gjort åt det?
 Christopher Bengtsson
- Varför vill FRA avlyssna svenska folket?
 Per Kjellnäs
- Lär känna din storebror! Om informationsOsäkerheter
 Sten Sörenson
- Presentation av C4-sällskapets nya webbplats
 Jan-Erik Gustavsson

Tekniknördarnas sammansvärjning – smart, fejt eller bara en brist på kun-
 skap?
 Christina Aldrin, FMV

Dator- och nätverksattacker i internationella insatser
Mj Fredrik Maxén, C4-stipendiat år 2006

Teknik och Magik
Gästprofessor på FHS James M. Nyce från Ball State University i Muncie,
Indiana.

Aktuellt från FHS utveckling av underrättelsefunktionen
Per-Arne Persson

Projektet ITF, IT i Försvaret
Malte Jönson

C4-sällskapets hemsida/C4-portalen
Portalens arbetsgrupp

Föredrag 2008

Ledningsstöd - hjälpare eller stjälpare?
Ulrik Spak, FHS

Temadag

Besök på Saab Development Capability Centre:

- Välkomna och introduktion till Saab CDC
- Saab verksamhet inom Defence & Security Solutions
- Verksamhetsöversikt C4ISR samt NBD, NEC & NCO ur ett industriperspektiv
- Demonstration av integrerad funktionalitet i Saab Capability Development Center
- Demonstrationer

Erfarenheter från gränslandet mellan tekniker, taktiker och andra tyckniker
Kent Andersson, UtvC/FM KE, aspirantföredrag

Snapsar och snapsvisor

Lars G skriver på annan plats i denna jubileumsskrift om C4-sällskapets ritualer med limerickar och annan kuriosa. I denna essä vill jag också fokusera på en ritual, den att dricka snaps och sjunga snapsvisor. Detta är ju för all del inget specifikt för en förening som C4, det förekommer i många andra sammanhang. Inte desto mindre är de en del av det som Lars G så bra beskriver som: "Dom (*min anm: traditionerna*) ger stabilitet, och ett slags trygghet i ett kanske annars ad hoc-betonat liv".

På 1400-talet kom brännvinet till Sverige. Men i början användes det som läkemedel och som en del i kruttillverkningen. Men på 1500-talet började brännvinet användas som dryck i stället för det dyrbara vinet. Så brännvinet har en lång historia i Sverige. Att sjunga snapsvisor är en betydligt yngre sed, tvärtemot vad många tror. Dryckesvisor har förvisso sjungits i över tusen år i Sverige, men dessa var inte snapsvisor i den form vi är vana vid, det vill säga som en form av unison sång (allsång). Dryckesvisorna var istället noga förestavade och var verkligen rituella. Den mest kända snapsvisan är Helan går. Vem som skrev texten vet man inte, och inte heller vem som skrev melodin. Melodin dök upp i operetten Modehandlerskan, vilken uppfördes på Kungliga Teatern i Stockholm den 26 mars 1845. För första och sista gången! Första gången texten noteras är när Gustaf Meyer berättar att han från sin tid som studentbeväring i Uppsala år 1869 sjöng Helan går. Det dröjer ända till 1920-talet innan snapsvisan, som vi känner den, blev mer allmän.

Även om jag inte vet säkert, var snapsens intagande och sjungande av snapsvisor säkert allmänt i C4 från första början? Åtminstone var den det när jag kom in i C4-sällskapet 1992. Och sjungandet blev definitivt allmänt därefter! Det blev till och med för mycket för sällskapets dåvarande styrelse, som kallade in mig och uppmanade mig att ransonera antalet snapsvisor. Man tyckte att arbetsmötena blivit "för studentikosa"! Jag tog det snarare som en komplimang än som en anmärkning. Och det räckte inte med det. Inför C4-sällskapets 10-årsjubileum den 8 mars 1993 upplyste styrelsen mig om att det inte skulle förekomma något sjungande under jubileumsmiddagen "eftersom det fanns äldre damer med"!

För att något blidka mig fick jag dock i uppdrag att skriva en sång till kvinnan. Vilket jag gjorde och den framfördes också av oss herrar. Vid

mitt bord satt bland andra C4-sällskapet's grand old lady, Harriet Stangenberg. Hon blev så upprymd av min sång till kvinnan att hon prompt ville hålla ett tal till mannen. Vilket hon också gjorde med bravur! Jag tror fortfarande inte att äldre damer misstycker om man sjunger snapsvisor, tvärtom!

Två snapsvisor var styrelsens påbud vid den tiden, vilket snart fick sällskapet's middagsdeltagare att uttrycka sitt missnöje. Och det i sin tur fick styrelsen att återigen släppa antalet snapsvisor fritt. Det har blivit en kompromiss med fyra nya snapsvisor och C4-sällskapet's "egna" snapsvisa, som alltid inleder middagarna:

På C4 äter vi sill, sill, sill,
men också en ansjovis om vi vill, vill, vill
och om man är oviss
om sill är ansjovis
så tar vi bara några nubbar till, till, till!

Många är de snapsvisor som sjungits på C4 arbetsmöten under åren. En av mina favoriter sjöng vi på arbetsmötet den 31 maj 2006:

Pärulan i sitt skal

Mel: Kors på Idas grav

Se hur pärlan blank och skimrande och sval
smeker blicken med en glans utav opal.

Höjer musslan utan knusslan,
stjälper pärlan ur dess skal.

Den ska få ett nytt och varmt
och skönt fodral.

En del av traditionen (vars ursprung dock är mig obekant) är att de brännvinsorter vi alltid har att välja på under våra arbetsmöten är Skåne Akvavit, Absolut Vodka och Bäska Droppar. Här har vi i sällskapet funnit en mix som brukar falla de flesta i smaken.

Skål och välkomna till bords!

Per G Nilsson

Limerickar och övrig kuriososa

Traditioner och ritualer är viktiga inslag i allt mänskligt socialt liv. Dom ger stabilitet, och ett slags trygghet i ett kanske annars ad hoc-betonat liv. För många av oss tror jag att C4-sällskapet är just ett sådant inslag i livet. Ett bland många, men inte oviktigt. C4-sällskapet som nätverk är en stor tillgång för oss, både professionellt och socialt. Jag kommer här att fokusera på enbart den sociala delen, och ta upp några av våra traditioner och ritualer till belysning.

Den mest uppenbara traditionen är att vi över huvud taget träffas. Varje kalenderår har vi så gott som undantagslöst haft, och fortsätter att ha, fyra arbetsmöten och en temadag. Och med vissa intervall (fem eller tio år) har vi "stormöten", där vårt femte C, våra "counterparts", också deltar. Varje möte har sin speciella karaktär, beroende på att de sker vid olika årstider. I december kurar vi ihop oss och lyckas vid den trots allt muntra taffeln glömma bort det som trycker på utanför K1-mässens fönster, dvs ett kompakt vintermörker. I maj har vi svårt att ta till oss PowerPoint-presentationerna, på grund av svårartad störning från rymden, i form av elektromagnetisk strålning i våglängdsområdet 400 – 800 nm. Och vi avnjuter middagen i fullt dagsljus, med trädens grönska i blickfånget. (Om vi vrider på huvudet 90 grader.) Varje möte blir sålunda till en unik fast punkt under kalenderåret, på samma sätt som jul, påsk, midsommar, fars dag, internationella kvinnodagen, den årliga semesterresan till Tasmanien, etc., beroende på vilka traditioner man nu råkar ha.

Våra ordinarie middagar på K1-mässen är givetvis "värda en egen mässa". Om man tänker efter, så inser man att dom innehåller många olika ritualer. P G Nilsson har belyst den viktigaste av dem alla, snapsritualen, men jag skall försöka förmedla några intryck från några av de andra. Middagarna är ju i allt väsentligt "klubbmästarens föreställning". Han är värd för middagen, bestämmer enväldigt vad som skall ätas och drickas, och styr och ställer under middagens gång. Vi har under de första tjugofem åren haft sju olika klubbmästare (inklusive den nuvarande), nämligen Ingvar Vänman, Jorg Sesemann, Sune Ekfeldt, Lars G Nilsson, Patrik Sturzenbecker, Per G Nilsson och Mats Persson. Var och en av oss har marginellt försökt sätta sin egen prägel på middagarna, men i stort sett har vi fullföljt en gammal tradition. Ju äldre den blir, desto omistligare tycks den vara.

En grannliga uppgift för klubbmästaren är att på väg till matsalen förklara för den person, oftast en föredragshållare, som blir placerad till höger om klubbmästaren, att vederbörande förväntas tacka för maten. En ännu mer grannliga uppgift, men ej mindre nödvändig, är att förklara för den som sitter med ordföranden att denne absolut inte får tacka för maten! Vad gäller tacktal, så kan jag inte låta bli att referera de två kortaste tal som har hållits i sällskapets historia, båda av Stig Ram. Han hade författat ett långt och ett kort tal. För säkerhets skull höll han båda. Lydelserna är "Tack så mycket!" respektive "Tack!".

Under min egen tid som klubbmästare försökte jag genomföra en mindre revolution. Efter något år tvangs jag dock ställa in revolutionen och återgå till det gamla. Lärdom: Gör en noggrann konsekvensanalys innan du ändrar på något! Så här var det. Min närmaste företrädare på den ansvarsfulla posten var Sune Ekfeldt. Jag försökte i alla avseenden leva upp till hans höga föredöme. Jag tog exempelvis över Sunes rutin att köpa alla vinerna på Systembolaget i Sundbyberg, och att anlita en därstädes vinkunnig person för att få råd om valet av vin till varmrätten. Men en sak ville jag ändra på. Vi hade alltid samma sorts efterrättsvin (vitt portvin, Cachucha)! Varför?, frågade jag mig. Vore det inte trevligt att erbjuda medlemmarna lite variation, med bonuseffekten att vinet kunde anpassas efter själva efterrätten? Sagt och gjort, jag började omväxlande köpa olika portviner, sherryer (?) och madeira. Det var då som problemen började. Till saken hör att klubbmästaren inte bara köpte in vinerna, han var också "lagerchef". Varje överbliven kvantitet vin gick tillbaka till lagret, för att om möjligt återanvändas senare. Men detta "om möjligt" var bara en from förhoppning.

Detta berodde på två viktiga omständigheter, som tillsammans kullkastade hela min plan. För det första har vin i öppnad flaska begränsad hållbarhet, och för det andra vill man servera samma vin till alla gästerna. För att kunna återanvända det överblivna skulle jag därför ha behövt servera samma sorts vin igen vid nästa middag. Tablå! Det slutade alltid med att jag själv fick dricka upp det överblivna. Motsvarande problem är betydligt mindre för de lättviner som serveras. I det fallet är det både lättare och naturligare att "pytsa ut rubbet" till gästerna. Och om det blir över, så är svinnet mindre, i kronor räknat. Men, för att återvända till efterrättsvinerna: Vad göra? Det räckte med en enkel logistikstudie, med hjälp av lite operationsanalys, för att lösa problemet. Svar: Använd alltid samma sorts efterrättsvin! Och så blev det. På förslag från min blivande efterträdare, Patrik Sturzenbeck-

er, föll valet nu på portvinet "Grådask". Och mig veterligen gäller detta val fortfarande.

Nu till något roligare. Limerickar! Ursprunget till vår limericktradition tycks vara "roliga historier", hur konstigt detta än kan låta. Under de första otyglade åren i sällskapet florerade, enligt uppgift från tillförlitlig källa, ett ganska ohämmat berättande av roliga historier, om man i ordet "rolig" lägger betydelsen "skabrös", "förargelseväckande för unga jungfrur" eller något liknande. Det problem som senare uppstod, var att denna tradition i vardande skulle kunna rimma illa med sällskapets uttalade ambition att rekrytera kvinnliga medlemmar. Historierna var kanske för roliga! En omriktning befanns vara av nöden, och det blev nu limerickar som tog överhanden. Till skillnad från de roliga historierna var limerickarna diktade vid själva matbordet, och dom hade anknytning till dagens ämnen.

Vän av ordning kanske nu undrar var alla de kvinnliga medlemmar är, som skulle ha farit illa av de roliga historierna. Men se det är en helt annan historia!

Nu till limerickarna. Jag skall ge fyra utmärkta exempel på limerickar som har framförts i C4-sällskapet, och låter dom bilda bakgrund för min betraktelse över sällskapets limerickhistorik

Först "urlimericken", den första i C4-sällskapet:

En glad programmerare från Kista
 ville ej sin personlighet mista
 Blev det fel i syntaxen
 tog han gärna fram saxen
 och klistra' samman sin lista.

Mars 1990 Lars Ekerborn

Urlimericken var en utmaning från Lars till övriga medlemmar.

Utmaningen resulterade i ett antal tävlingsbidrag, av vilka det följande gick segrande ur striden:

Det var en Commander från Gärdet
 som ej i tekniken såg värdet
 tills en sanningens da'
 någon tekniker sa'
 det är det som är det framtida svärdet.

1990-05-15 Kjell Mellberg

Kjell Mellberg var för övrigt den som föreslog att sällskapet skulle börja med limerickar. Hans förslag får anses vara det som provocerade fram Lars Ekerborns urlimerick.

Nedan följer en gammal klassiker:

Det var ett gäng ifrån stockholmstrakten
 som hade väldigt sjå att passera K1-vakten.
 Väl komna in de diskutera'
 hur ledning skulle fungera.
 Bröder, det sista ordet är ej sagt än!

1991-05-22 Christopher Bengtsson

Efter framförandet ställdes frågan huruvida "stockholmstrakten" är ett Ortsnamn. Frågeställaren hade uppfattningen att första raden i en korrekt designad limerick måste sluta med just ett Ortsnamn. Tvisten avgjordes först några år senare, när Ingvar S Åkersten gav oss en initierad och ingående lektion i limerickologi. En lektion som vi sent skall glömma.

Ingvar hade anmält ett föredrag till mötet den 29 maj 1996 med den intressväckande titeln "F-E-M-radarn". Mer än en av oss blev säkert, i likhet med mig, nyfikna på den nya revolutionerande radarteknik som här kanske skulle avslöjas. Jag var värnpliktig radartekniker i armén, och hade följaktligen all anledning att bevaka detta evenemang. Kanske en radar som bygger på finita elementmetoden?

I själva verket handlade föredraget om limerickar, dvs om femradingar! Vi fick nu lära oss att det förmodade kravet på ett Ortsnamn är en svårutrotad myt. Det viktiga är versmåttet och i någon mån den önskvärda knorren på slutet.

Slutligen min egen favoritlimerick som jag uppskattar för dess poetiska kraft:

Om lottachefen i Hakkas
i Dokkas ett och annat det snakkas
För varje år
presenter hon får
men vet inte vem som skall takkas.

1992-10-06 Lars Holmberg
Framförd som avrapportering från Nordanvind-övningen

Historiska limerickar kan avnjutas i överflöd på C4-portalen. Läs och njut!

Lars G Nilsson

King John's Castle in Limerick

Resultat av tävling

Redaktionen utlyste den 17 mars 2008 en tävling. Inspirationen till denna fick vi från tidigare jubileum, men vi gjorde det betydligt enklare. Tävligen gick ut på att få sällskapets medlemmar att göra en historisk tillbakablick med följande tema:

”Sett ur ett 25-årigt C4-perspektiv och med tanke på det svenska försvarets behov:

- vilket är det viktigaste teknikgenombrottet inom datorteknik och programvara?
- dito för kommunikationsteknik?
- hur har försvarets omriktning påverkat kraven på tekniskt ledningsstöd?
- har nya militära doktriner, strategier och taktiker utvecklats under de senaste 25 åren?

Du kan välja att behandla alla frågorna eller nöja dig med en av dem ”.

Det vore synd att säga att brevbärarna knogat över att frambringa bidragen till redaktionen, men vi har fått fram en värdig vinnare i Lars Ekerborn!

Här är hans bidrag:

Sett ur ett 25-årigt C4-perspektiv och med tanke på det svenska försvarets behov:

- Vilket är det viktigaste teknikgenombrottet inom datorteknik och programvara?

Svårt att säga: Ada programspråks genomslag är av relativt stor betydelse, men kanske den breddsatsning som gjordes på UNIX-maskiner med åtföljande standardiserade kontorsprogramvaror gav väl så stort genomslag i rationalisering och datamognad. NBF, LIFV, ATLE m fl satsningar har dock knappast givit förväntad effekt men ändå medverkat i en mognadsprocess.

- Dito för kommunikationsteknik?

Utgångsläget med utvecklade syntesgeneratorer i FH-radiosystem och kvalificerade radiolänkar var gott i början av 80-talet.

Det man sedan kunde utveckla mera var nät- och systemfunktioner som gav god effekt och som möjliggjorde en god del av den ökande trafik som datorsystemen, kanske främst stridsledningsfunktioner, men även ledning på höge nivå krävde. Tyvärr har jag inte uppfattat reell effekthöjning av det man länge kallat för NBF, men det kan eventuellt, kanske bero på allmer begränsade insyn efter MILINF/CIMI-perioden.

- Hur har försvarets ominriktning påverkat kraven på tekniskt ledningsstöd.

Här vågar jag bara spekulera kring försvarets ominriktning. Eftersom kravet på nationellt försvar nu skiftat till internationella åtaganden genom engagemang av "lägre förband", såsom kompanier, skulle man kunna påstå att tyngdpunkten nu innebär verksamhet och därmed ledning över större ytor utan ortens tillgångar i form av nätstöd. Detta ger i sin tur krav på längre räckvidder och på radiosamband mellan flera och mindre enheter. Samtidigt ökar behovet av kommunikation med svensk ledning och med hemmafronten. Samverkan med andra nationers enheter och ledning på fältet kanske är de viktigaste nya problemställningarna.

- Har nya militära doktriner, strategier och taktiker utvecklats under de senaste 25 åren?

Här borde våra taktiker kunna ge bättre underlag. Det tydligaste för mig är övergången från det kalla krigets tid och hotbild till en efterhand mera flexibel, men även otydlig strategisk inriktning. Doktrinen att landet skall kunna försvara sig av egen kraft har successivt ändrats till att eventuellt försvar måste genomföras i samverkan och med hjälp av andra, helst på bortaplan. Hotbilden har tonat bort vad gäller landets territorium och försvaret skall nu skötas utanför gränserna. Doktrinen "hejda och slå" kan kanske skämtsamt, men ändå betänksamt ändras till : "heja och gå".

Grattis Lars!

C4-sällskapets temadagar

Den bärande idén i C4-sällskapet är de s k arbetsmötena. Dessa genomförs fyra gånger per år, två på våren och två på hösten. På dessa arbetsmöten deltar normalt bara medlemmar och aspiranter (blivande medlemmar) och en och annan föreläsare. En gång per år arrangerar sällskapet en temadag, till vilken även andra än medlemmarna är välkomna.

Under de senaste fem åren har följande temadagar genomförts:

2003 – Informationsfusion för samhällets skydd

Under denna temadag ville vi visa hur vi kan få bättre kunskap om förhållanden i världen genom att fusionera (sammanställa) olika typer av information.

- Hotbild och riskhantering i cyberrymden
Magnus Küchler, FHS, Informationskrigskansliet
- Informationssamverkan – en rapport från fronten
Jonas Salling, Metamatrix AB
- Knowledge discovery in the NCE
Bob Johnson, Raytheon Imagery and Geospatial Systems

2004 - Högteknologi i en lågteknologisk miljö

Bakgrunden till detta tema var att vi, som motvikt till all den superteknik vi normalt pratar om, ville belysa hur den står sig i en annan miljö än den vi är vana vid. Vad gör en datorberoende organisation, när den skall verka i ett land där det varken finns elektricitet, telefon eller Internet? Detta belystes på ett utmärkt sätt i följande föredrag:

- Varför IT i en miljö där datorer betraktas som det sista man behöver?
Benny Ljus, Räddningsverket
- Där det finns ljus finns det elektricitet - to go
Göran H Johnson och George Falks, IDG Europe
- Ericsson Response - insatser vid kriser och katastrofer i ogästvänlig miljö

2005 – Disruptive technologies

Inför denna temadag kom vi på den briljanta idén att låta en annan organisation stå för arrangemanget (varvid C4-sällskapet stod för det lekamliga). Efter diskussioner med SICS (Swedish Institute of Computer Science) åtog man sig att låta sina forskare prata om och demonstrera inom följande framtidsområden:

- Presentation av SICS och dess verksamhet
- ”P2P” (Peer-To-Peer)
- ”Sensornät”
- ”Network Robotics”

2006 – Simulering – receptet för framgång

Styrkta av framgångarna under 2005 lät vi även temadagen 2006 arrangeras av en annan organisation. Denna gång FLSC (Flygvapnets Luftstridssimuleringscenter):

- Presentation av FLSC -Flygvapnets Luftstridssimuleringscenter
- Demonstration av simulator
- Möjlighet till prov av simulator (oj vad vi flög!)
- Simulering inom FMV

2007 - C4-sällskapet – kunskapsspridning på hög nivå!

Återigen ett nytt grepp för en temadag! Här lät vi medlemmarna dela med sig ur sina kunskapskällor:

- Nästa generations teknik till nästa generations ledningssystem
Jan-Erik Gustavsson
- Vi har också misslyckats! Varför? Vad har vi gjort åt det?
Christopher Bengtsson
- Varför vill FRA avlyssna svenska folket?
Per Kjellnäs
- Lär känna din storebror! Om informationsOsäkerheter
Sten Sörenson
- Presentation av C4-sällskapets nya webbplats
Jan-Erik Gustavsson

Kent Halling, Ericsson
2008 – Varför ändra ett vinnande koncept?

Nu lät vi Saab AB stå för programmet i Saabs Capability Development Centre i Järfälla:

- Välkomna och introduktion till Saab CDC
- Saab verksamhet inom Defence & Security Solutions
- Verksamhetsöversikt C4ISR samt NBD, NEC & NCO ur ett industriperspektiv
- Demonstration av integrerad funktionalitet i Saab Capability Development Centre
- Demonstrationer

Showroom i Saab Capability Development Centre

Några glimtar från våra sammankomster

Middag på Kavallerimässen

Diskussion på hög nivå ....

Per-Arne i pedagog-
tagen

Revisorns hårda dom .....

Redaktion:

**Lars G Nilsson
Per G Nilsson**

2008